

Valtuustoaloite 29.5.2023 / Perussuomalaiset / Asiointipistettä koskevien vahingonkorvausvastuiden selvittäminen

Kaupunginvaltuusto 29.05.2023 § 40

Valtuutettu Marko Kuronen luki seuraavan Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteen.

Asiointipisteen laajennetun tilintarkastuksen raportin yhteydessä esille tulleiden aikaisempien viranhaltijoiden tekemät virkavirheet ja laiminlyönnit sekä mahdolliset luottamusaseman väärinkäytöt, jotka liittyvät kaupungin sekä tilan vuokranantajan suullisiin ja vajavaisiin sopimuksiin tilojen vuokrauksesta, niihin kohdistuvista epämääräisesti kirjatusta muutostöistä, korjauksista ja veloituksesta, voidaan todeta, että tehdyt toimenpiteet ovat tuottaneet vahinkoa taloudellisesti kaupungille.

Me Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset ryhmänä luotamme ja muistutamme edelleen, että kaupunginvaltuusto, hallitus ja viranhaltijat sisäistävät sekä suhtautuvat raportissa esitettyihin asioihin niiden vaatimalla vakavuudella.

Raportissa esiin tulleet asiat on selvitettävä avoimesti, jotta tästä eteenpäin väärinkäytöksiltä vältytään ja samalla tulee selväksi, että havaittuihin epäkohtiin myös puututaan.

Tässä samassa yhteydessä painotamme jälleen kaupungin viranhaltijoille ja allekirjoitusoikeuden omaaville tahoille, kirjallisten ja allekirjoitettujen sopimusten tärkeyttä. Uusien tehtävien sopimusten lähtökohtana tulee olla, että ilman juridisesti pätevää sopimusta ei suoriteta eikä vastaanoteta minkäänlaista maksuliikennettä osapuolten välillä.

Tekemällä sopimukset yksiselitteisiksi tarvittavin erittelyin toimivat ne sekä taloudellisena että sopimusoikeudellisena turvana kaupungille, yrityksille kuin kuntalaisillekin.

Vielä muistutuksena meille kaikille: suulliset sopimukset, hyväveliverkostot, sekä ajan saatossa muodostuvat kuppikunnat sopivat ihmisten yksityiselämää, mutta kunnalliseen päätöksentekoon ja liiketoimintaan ne eivät sovellu.

Me Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset esitämme, että raportin pohjalta ilmenneiden väärinkäytösten osalta tehdään tutkintapyyntö tehdyistä virkavirheistä, jolla selvitetään asiaan liittyvien henkilöiden mahdolliset vahingonkorvausvastuut.

Mänttä-Vilppulan perussuomalaiset

Tapio Wickström
Seppo Tamminen
Jari Mäkinen
Sari Päivärinta
Jani Frisk
Marko Kuronen

Päätös Valtuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 26.06.2023 § 188

Hallintosäännön 121 §:n mukaan valtuustoaloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen tulee ottaa aloite käsittelyyn viivytyksettä.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 097 9202

Esittelijä Kaupunginjohtaja Anne Heusala

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen konsernipalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 15.04.2024 § 103

Laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 304/2003 § 17 määrätään seuraavasti:

Viranhaltijan on suoritettava virkasuhteeseen kuuluvat tehtävät asianmukaisesti ja viivytyksettä noudattaen asianomaisia säännöksiä ja määräyksiä sekä työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla.

Viranhaltija ei saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista taloudellista tai muuta etua, josta säädetään rikoslain

Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetyn mukaisesti:

Vahingosta, jonka työntekijä työssään virheellään tai laiminlyönnillään aiheuttaa, hän on velvollinen korvaamaan määrän, joka harkitaan kohtuulliseksi ottamalla huomioon vahingon suuruus, teon laatu, vahingon aiheuttajan asema, vahingon kärsineen tarve sekä muut olosuhteet. Jos työntekijän viaksi jää vain lievä tuottamus, ei vahingonkorvausta ole tuomittava. Laki on sama, jos vahingon aiheuttaa 3 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettu itsenäinen yrittäjä. Jos oppilaitoksen oppilas aiheuttaa opetukseen liittyvässä työssä vahingon, vastaa hän vahingosta tässä pykälässä säädettyjen perusteiden mukaisesti. Sama koskee hoitolaitoksessa hoidettavana olevan hoitoon liittyvässä työssä tai vangin vankityössä aiheuttaman vahingon korvaamista. (13.12.1991/1423)

Jos vahinko on aiheutettu tahallisesti, on täysi korvaus tuomittava, jollei erityisistä syistä harkita kohtuulliseksi alentaa korvausta.

Säädöstä voidaan soveltaa myös viranhaltijaan sekä luottamushenkilöön tämän hoitaessa luottamustointaan. Vahingonkorvauslaki korvausvastuun perustuvan tekijän tahallisuuden tai tuottamuksesta aiheuttamisen arvioon.

Jos vahingon aiheuttanut teko on tahallinen tai tuottamuksellinen, asiassa on lähtökohtainen korvausvelvollisuus.

Virkasuhteen tunnusomaisia piirteitä ovat viranhaltijan erityiset virkavelvollisuudet ja virkavastuu sekä viranhaltijan erityinen suoja ja muut erityiset oikeudet Rikoslain (39/1889) 9 § määrää virkavelvollisuuden rikkomisesta seuraavaa:

Jos virkamies virkaansa toimittaessaan tahallaan muulla kuin edellä tässä luvussa tai 11 luvun 9 a §:ssä säädetyllä tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava virkavelvollisuuden rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Virkamies voidaan tuomita myös viralta pantavaksi, jos hän on syyllistynyt 1 momentissa mainittuun rikokseen rikkomalla jatkuvasti tai olennaisesti virkavelvollisuutensa ja rikos osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi tehtäväänsä.

Samoin lain 10§:ssa tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta määrätään seuraavasti:

Jos virkamies virkaansa toimittaessaan huolimattomuudesta muulla kuin 5 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta varoitukseen tai sakkoon.

Tarkastuslautakunta on tilannut tilintarkastusyhteisö BDO Oy:ltä kaupungin Asiointipistettä koskeneen laajennetun tilintarkastuksen. Tarkastuksen tavoitteena on ollut varmistaa, että Asiointipisteen vuokralaskutukset ovat olleet sopimusten mukaisia. Laajennetun tilintarkastuksen Asiointipistettä koskeva raportti on käsitelty tarkastuslautakunnassa 27.2.2023 § 15, kaupunginhallituksessa 27.3.2023 §104 ja valtuustossa 24.4.2023 § 26.

Laajennetun tilintarkastuksen Asiointipistettä koskeva raportti ottaa osaltaan kantaa viranhaltijoiden ja työntekijöiden hallintosäännön mukaisiin toimivaltuuksien ja kaupunginhallituksen päätösten vastaiseen toimintaan sekä sopimusten ja laskujen hyväksynnän asianmukaisuuteen. Laajennetusta tilintarkastuksesta annetussa raportissa (BDO Oy) ei ole kuitenkaan otettu kantaa valtuustoaloitteessa tarkoitettuun virkavelvollisuuden rikkomista koskevaan oikeustoimeen tai vahingonkorvausvaatimuksen ajamiseen tuomioistuimissa. Keskeistä on myös arvoida tuomioistuinmenettelyn menestymismahdollisuudet kaupungin oikeudenkäyntikustannusten mielekkyyden arvioimiseksi. Asianajotoimisto Suomen Hankintajuristit Oy/Marita Iskalalta on pyydetty valtuustoaloitteessa esitettyjä toimenpiteitä koskeva arvio, joka on liitteenä. Arviossa on käyty läpi eri työntekijöiden ja viranhaltijoiden toimia valtuuksia, vahingonkorvausvastuuta ja virkavelvollisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy:n lausunnossa todetaan, että Asiointipisteen vuokrankorotuksiin on liittynyt jonkin verran epäselvyyksiä

toimivaltakysymyksissä sekä asiakirjahallinnassa. Asiassa ei ole syytä epäillä, että toiminta olisi ollut ainakaan tahallista.

Henkilöstöpäällikön valtuudesta hyväksyä vuokrankorotuksia kaupungin puolesta antamallaan ilmoituksella (muistio 11.3.2019) jää epäily tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta, mutta koska muistio 11.3.2019 on allekirjoittamaton eikä ole ollut kaupungin hallussa vaan saatu vuokranantajalta asiaa selviteltäessä vuonna 2022, jää näyttökysymys asiassa epäselväksi. Lisäksi Asiointipisteen vuokra-asiassa mukana olleita kaupungin työntekijöitä on ollut monta, ja voi olla vaikeaa näyttää kenen myötävaikutuksesta asioita on hoidettu niin kuin on hoidettu. Sekä virkarikossyytteen osalta että vahingonkorvauksen osalta asiassa on merkittävä oikeudenkäyntikulujen riski.

Työnantajan muina kurinpidollisina toimenpiteinä voivat olla työntekijälle tai viranhaltijalle annettava huomautus tai varoitus tai työntekijän /viranhaltijan irtisanominen tai palvelussuhteen purkaminen. Nämä ovat operatiivisesti hoidettavia asioita, joissa kaupunginhallituksen toimivalta koskee ainoastaan kaupunginjohtajaa. Suurin osa Asiointipisteen vuokraepäselvyyksissä mukana olleista henkilöistä ei ole enää kaupungin palveluksessa.

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintojohtaja Anitta Hietaniemi
anitta.hietaniemi@taidekaupunki.fi, p. 044 097 9202

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää 1. että kaupunki ei tee tutkintapyyntöä virkavirheistä työntekijöitä/luottamushenkilöitä kohtaan 2. että kaupunki ei ryhdy toimin vahingonkorvausvaateiden ajamiseksi tuomioistuimissa 3. merkitä Suomen Hankintajuristit Asianajotoimisto Oy:n lausunnon tiedoksi saaduksi 4. esittää valtuustolle, että valtuusto a). merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen päätöksen, ja b). päättää katsoa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
Kaupunginvaltuusto 02.09.2024 § 62 1441/03.06.02.00/2023	
Esittelijä	Kaupunginhallituksen päätösesitys
Päätösesitys	Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen päätöksen ja päättää todeta, että valtuustoaloite on loppuun käsitelty.
Käsittely kokouksessa	Puheenvuoroja käyttivät Jarno Raunio ja Arto Lampinen.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.